

Feloldó szerkesztő:
FÜDÖR KAROLY.
 KIADÓ: **SZEKELY VIKTOR.**
 Főmunkatárs:
ROTHSCHILD ZSIGMOND.
 Hirdetések és hirdetések felvételnek:
ROTHSCHILD ZSIGMOND-nak
 a nagy létesítésében!

Bajai Friss Ujság

Eljelenlők
 minden nap a nagy reggel
 —
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben hánch hánch 1 hán 60 fillér.
 Utárra postai kiküldésű 1 hán 80 fillér.

Nagy izgalom a házban. A döntő nagy csaták.

Megint az özvegy.

Hallom, hogy új röpirat jelenik meg ma, vagy holnap. Bizonyosan valami Veritas urtól, vagy legalább is Elfogutatlan urtól. Ez a két ur garázdálkodott ugyanis a leggyakrabban a kérészeletű füzetes irodalom terén. Hallom, hogy a ki írja, virágot tépett arról az alig hantoll szent sirról és a tömeg lábai elé dobja: tapossanak rá. Jut is, marad is a kegyelet virágaiból elég Jókai Mór sírján.

Hát én ebből a röpiratból már nem kérek. Akár a zord lovagok igazsága mellett szóljon, aki a méltóságos asszony védelmében vitézkedjek. Mert utálatosnak valom és hirdetem, hogy a mikor a magyar irodalomnak letört a koronája: nem arról jelenik meg száz meg száz röpirat: hogy ki volt ez az ember, mink volt ez az ember, ez a csuda ember; hanem iratnak irások család perpatvarokról, amelyekhez nincs köze és nem lesz köze a másnak.

Az efajta „igazságok“ kikotorását a józlelre bízta, arra az ítélkező bíróságra, amely megalakul a messze jövődöben és itelni tud a kegyelet megsértése nélkül, a mely ma még friss és egy nemzet könyező személtől harmatos.

En edes Istenem! Hogy lekiécsinyfette én előttem Jókai Mór Fényes László ur. Azt a Jókait, aki vezéri talentummal hadakat igazgat, várakat ostromol. A kinek a lelke egy esomó magyar hős kardját edzi vitéji bajvívására: ime, nem is nagy családi tragédiának a herosza, hanem a zuggolyban esticsülö poszma ember. Tán olyan, mint a minő az öreg Jókai, Arany Jánosnak, Jókai ördöge című tréfás verszetében.

Az igazi kegyelet, ha marja is a felkét az igazság, legalább a gyász-esztendőit várja be; az ezor forint kauzióval engedélyezett helyekről összegereblyezett igazságok igazságok maradnak, bár nem párolognak olyan gözzel, mint az azon melegben feltálatl igazság.

Hallom, hogy a legfrisebb családi „röppencs“ valamennyi elődjénél szenzációsabb lesz, mert alnéven előkelőség görnyed a felelősség terhe alatt. Am igazodjék az éle barmely irány felé, az igazság könyörög:

Te pedig, teremő Uristen, mentsd meg a mi szegény hazánkat a röp-

iratoktól és kivált azoktól, akik igazságokat mondanak, inségben, sőt ebéd utáni mámorunkban is.

A Máv. elnök afférje.

Abban a nevezetes ügyben, a melynek végkimerítésig való párbajozás lesz a vége, a legujabb esemény az, hogy dr. Zboray Miklós országgyűlési képviselő ma reggel elutazott Budapestről és valószínűleg csak holnap délelőn tér haza.

Hazatérésével nyomban megindulhatnak a párbji diplomáciai tárgyalások. Kiválaszthatják a segédeket, merenddelhetik a fiakkereket, lovas kardokat vagy a czinkotjai itozót három sólyóváltásból.

A nagy afférnek ez a hír a kezdete, amely a P. H.-ben jelent meg tegnap s a címe:

Pör az amatőr fotografikáért.

Nem épen pikáns fotografikákról van szó, de azért a fotografikák is, a pör is, elég érdekes. A képviselőházban történt, hogy amikor Ludvigh Gyulát, az államvasutak elnökgazdáját azzal vádolták, hogy nem kíséri figyelemmel a vasutasok dolgát, Zboray Miklós felkiáltott:

— Ludvigh nem ér rá arra, Ludvigh ol van foglalva fotografálásal.

— Mivel? — kérdezte Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter.

— Fotografálásal — felelt a közbeszóló — a miniszter urnak fotografáját is megcsinálta életnagyságban.

Hieronymi erre elhalgatott, mert már erről tudott. Így lehetett megtudni, hogy e mögött egy per anyaga lappang. Ludvigh Gyula tudniillik egyike a legszenvedélyesebb amatőr fotografusoknak.

Az államvasutaknál tíz évig alkalmazva volt Vágó mint fényképész és Ludvigh neki adta oda felvételeit kidolgozás végett. Ha különösen szépnek akart csinálni, Vágó sokat dolgozott így és különösen Ludvigh sok felvételeiből csinált nagyított képet. E nagyított képek között vannak felvételek báró Bánffy Dezseről, mint miniszterelnökről utközben. Széll Kálmárról de. Félvételek a kereskedelemügyi miniszterekről: Hegedűsről, Lángról, Hieronymivól életnagyságban. A miniszterek családtagjai is meg vannak örökítve. A szűz irónüörökös képet tízezer példányban csináltatta meg és széleszította. Egy söp azt ábrázolja, amint Ludvigh Gyula tündözik a hordórok, a kik védnöküknek választottak, s ib. Amikor aztán Vágó nyugdíjba vonult, fogta magát és köveletle a külön munkáknak honoráriumát és pedig ötezer forintot. A joggyűjlesztőnél eleinte nem akartak róla semmit sem tudni, de a Vágó ügyvédje kijelentette, hogy nem az államvasutaktól igényli a fizetést, hanem privat munkáért személyileg Ludvighól. A periratok egymást érik s a Vágó követelése rosszul állott eleinte. De csak addig állott rosszul, amíg ügyvédje előterjesztést tett arra, hogy halgassák ki tanusnik a Ludvigh által fotografált nagyságokat, a miniszterelnököket és minisztereket, kiknek képeit a felvételek Vágó nagyította és

Illusztrált hadi jelentés.

Kuropatkin jelent: Azonban katonánk pártatlanul lelkes rohama és hálátmegvetése nem tudta a túnyomó ellenséget a kedvezőtlen terepviszonyok folytán leharcoltatni...

készítette s ezt a tényt a képekben meg is jelölte. Erre aztán Ludvigh ügyvédje is beleszerte a követele és jogosságát és most már azon fordul meg a pör, hogy ötezer forintot kapjon-e Vágó, vagy kétezeröt száz forintot.

Eképen a zyjáblemény eljér pénzébe került Ludvighnak. Pedig még nincsenek közte az újabb felvételek, amelyekről valószínűleg szintén nem feledkezett meg, mint például felvételek a vasuti sztrájkokról, amikor a vonatok meg állottak, a tüntetésről az államvasutak igazgatóságá e őt, a sztrájkbizottság lefoglalásáról, a sztrájkutána felszalásról, a vonatokról, amelyeket irodaj tisztviselők és mérnökök vezelnek, a katonaságról az állomásokon a tizenhármás bizottság pörének tárgyalásáról és felmentéséről a törvényszék előtt. Ezeknek a képeknek a nagyítása és sokszorosítása is belekerülne Ludvighnak néhány ezer forintjába. De az országnak maga a valóság sokkal többé került.

II.

Ludvigh Gyula nyilatkozata.

Ez követte ma a következő nyilatkozat: Ludvigh Gyula, a magyar államvasutak

elnökgazdájának a felelőseles Távirati Iroda után a következő nyilatkozatot teszi közzé: Egyik budapesti lap szerint Zboray Miklós ur a képviselőházban szóba hozta az én amatőr fotografálásomat. A képviselőház tárgyalások során ez előttem figyelemem, de különben valószínűleg tartom, hogy a képviselő ur, aki egy polgári pártbeliellenem, magárember ellen ügyvédi minőségben szerepelt, erre valamennyire nem akarok. De ha bárki részéről ez meg történik — még ha az immunitás körénye alatt is — erről megvan a saját nézetem melyben, meggyőződéssem szerint, minden kívánság ember osztokolni fog. Budapest, 1904. jún 21. Ludvigh Gyula.

— **Felszólítás.** Brainer Adolf ismert szocialista vezért a t mesvári kir. törvényszék felszólítás miatt egy hávi fogházra ítélte. A kir. törvényszék ítéletét helybenhagyta a kir. ítélőtábla és leguabban a kir. Kuria is. Az ítéletet tegnap kellett volna kihirdetni a vádlott előtt, aki azonban a büntetés elől megszökött. Elrendelték országjárta való körözését.

A háború.

Tegnap kellett táviratában Skridlov altengernagy következőket jelenteni Miklós császárnak: A japán haderegek tengeri összeköttetését befolyásolando, június 12-én elindult a Bezobra-ov altengernagy zászló, sőt vívő Roszija cirkáló hajóval, a Gromohoj és Rurikból álló cirkálóhajó osztály. Június 20-án éjjel az osztály visszatért Vliadvoszokba és parancsokra a következőket jelenteni a cirkálóról: Június 15-én reggel a hajóosztály észak felől közeledett a Szimonoszki szoroshoz és a midőn áltól 20 mérföldnyire volt, két gőzös látott meg a látóhatáron, melyeket először észre vett, de nem sikerült a hajókat a nagy távolság miatt elérni. Ugyanakkor egy harmadik hajót is vettek észre. A Gromohoj cirkáló parancsot kapott e hajó hatámba kerülésére. Az először látott hajó, mely az Icumimaru nevű szállító-gőzös volt, ismételt felszólítás dacára sem állott meg. Csak a midőn több lövés ért, állott meg s a rajta lévőek a ten gerbe akartak ugrani. A Gromohoj felszólította a hajó személyzetét a jármű elhagyására, amit két bárkával meg is tettek. Az uszákat a cirkálóhajó egy csónakja vette fel és a Gromohojra szállította. Az Icumimaru, melynek tartalma több mint 3000 tonna és a mely csapatok a hadiszerek szállítására szolgál, ágyúval védekezni elsüllyesztették. A Gromohojtól félvált 105 személy küzt 17 tiszt is volt. E szállítóhajó elsüllyedése után a Gromohoj még két gőzöst látott meg. Utánu k mentek és előlétek őket. Ezek a Szadomaru és Hitahimaru szállító-gőz-ösök voltak, külön-külön 6000 tonna tartalommal. Az első hadiszereken kívül a táviróosztály munkásait 12 tisztet találák, továbbá lovakat és pontonokat, a másikon pedig 1000 főnyi csapatot és hadiszereket. A Roszija-cirkálóhoz parancsot kapott. Hogy kerítse meg a Szadomarut, a Gromohojnak pedig a Hitahimaru mellett elpen nia. A kísérlet sikerült. Mialt a figyel meztől lövések folytak a hajó meg nem állott, tüzei kezdtek arra, minek folytán az elsüllyedt. A hajón lévő legénység nem térdött a hajó elhagyására adott jellel és csak több figyelmeztető lövésre kezdtek bárkákat lebecsátani. A szállító-hajó igen lassan süllyedt, miért is a Gromohoj utasítást kapott, hogy selessen el süllyedését, amit a Roszija végre is hajtott. A Szadomaru szállítóhajó több figyelmeztető lövés után megállott és a felszólító jelek szerint elegendő számú bárkáját és csónakjait lebecsátotta. A bárkákat tuj gyorsan becsátották le, miért is több felborult. Mások elég embert vettek fel és a látható Suzuzima és Kisima sziget felé menekültek. A tenger teljesen csendes volt. A Rurik cirkálóhajó parancsot kapott a tisztok, katonásg és legénység felvételére, de csak a hajón lévő négy idegent és 25 tisztet sikerült felvenni. A többi katonaa a szállítóhajót nem hagyta el. Erre a Ruszijnak parancsot adták a hajónak aknakkal való elsüllyez-tésére. Mivelhogy a szállítóhajó az első robbanás után nem süllyedt el, parancsot adtak második aknáknak alkalmazására, mely azután a hajót el is süllyesztette. Meggyőződés, hogy a szállítóhajó dolga el van intézve és a kezdődő költéség folytán a hajóosztály folytatta cirkálását. Egy japán cirkálóhajó egész idő alatt jellel ve az orosz hajóhadosztályt elérte. Reggel felé a hadosztály a Szangari-szoros felé való útjában észrevette az Allanton nevű angol gőz-öst. E hajó kapitánya a hajóra jött orosz tiszteknek kijelentette, hogy a hajó 6500 tonna szénnel meg Mororatanból Singa-porebe. A legénység kihallgatása, az ok-mányok áttekintése és a hajónapló hiá-nyos vezetése azzal a ténnyel, hogy a hajó előbb hadiesmpézettel folytatott Ja-pánna, kétségtag hagyott tartalma iránt. A vizsgálást végelt a hajót Porov hadnagy vezetése alatt álló katonai kísérettel Vliadvoszokba küldték, hogy ott a kobozmányi bíróság vizsgálja meg a hajó gézeit. Míg

hajókat a hadosztály cirkálása közben nem látott. Az angol hajón jobb hadosztályhoz tartozó japán volt, aki ugyancsak azt, hogy nem tartozott a hajó személyzeté-hez.

Liaojang bevételé.

Niusvang, jun 21.
(Teuter.) Hir szerint a japán lovasság szombaton a késői órákban megindult Liaojangot. Egy hírtérítő azt az értesítés ragla a benzölöttétek, hogy a csata 20-án még folyton tartott és Liaojangot 21-én délelőtt bevették.

A oszár a törvénytelen gyermekekért.

Berlin, jun 22.
Pétervárról táviratozzák a Berliner Ta-geblatnak: A oszár elrendelte, hogy azoknak a törvénytelen gyermekeknek is adjon az államkincstér megfelelő nyugdíjat, akiknek atyjuk a harcstéren elesett. A nyugdíjat a szerint kell megállapítani, emilyen mértékben az illető gyermekek atyjuk életben támogatta.

A japán miniszterelnök a békéről.

Berlin, jun. 22.
A Táglit he Rundschaunnak táviratozzák Tokióból: Egész Japánban biztosra veszik, hogy Port-Arthur legközelebb elfoglalják a japánok és ezzel hamarosan befejezik a háborút. A tokiói diplomácia már most iparkodik a közvéleményt előkészíteni a békekötésre. Erre vall az is, hogy a japán lapokban minduntalan megjelennek kiváló államférfiak nyilatkozatai a béke feltételéről, így csak a minap is inter-víw látott napvilágot egy tokiói újságszerkesztő Kuzura miniszterelnök, kel, aki a többek közt azt mondotta, hogy Japán a békekötéskor épp úgy meg fogja lépni a világot mérsékletességével, mint a hogy diadalnivaló tette. Japán tekintettel lesz a kereskedelmi hatalmak érdekeire, de másrészt úgy fogja állást a bizsitosítai Kóréában és Mandzsuriában, hogy jövőre ne fordulhassanak elő konterverziák.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A vasutasok fizetése.

Udvardy Ferencz: A királyt okolja, hogy a vasutasok mindaddig nem jutottak a jobb javadalmazáshoz. Káthoztalja, hogy a kormány a kis embereken akar takarékoskodni; ne ezeken takarékoskodjon, hanem változassa meg a rendszert. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon) Szól ezután a sztrájkról, amelynek romboló hatását a kormány csak magának tulajdoníthatja. A rossz fizetés és a tömegtelen munka volt minden bajnak a kulforrása. Bihetetlen csekély fizetésért bihetetlen nagy munkát követelnek a vasutasoktól. A mostani javaslat javít ugyan valamit a helyzetükön, de nem olyan mértékben, ahogy azt a méltányosság megkíváná. Hock János: Elismerti, hogy most tettek először kísérletet a vasutasok két évtizedes bajának gyógyítására. Mindamellott az a szóban forgó javaslat nem alkalmas arra, hogy a sebeket végleg begyógyítsa. Mert tudni kell, hogy a vasutasok mozgalmának nemcsak a kenyérgé- dés volt a rugója, hanem az emberségszolgálati pragmatika megalkotása is. Az elhízi, hogy csak igen kevesen értették meg a vasutasok mozgalmát. Az eltiprott főleg följajdulása volt a sztrájk; nem szabad tehát föltétlenül el-letelni a vasutasokat. Szükségesnek tartja, hogy az elléit és föllégszított vasutasok- nak megkegyelmezzenek. Nemesen a sziv, hanem a józan ész is követeli ezt. A vasu- ti hivatalok ökökből ki kell küszöbölni en- den olcsóseredést, mert a vasuti sztrájkot

csak lelkesedéssel, odaadással lehet teljesí-teni. A kereskedelmiügyi miniszter nem viselkedett ösinté. Hieronymi Károly: Ezt kikérem magamnak. (Zaj) Hock János: Hát talán nem igaz az, hogy miniszter ur minden módon sztrájk- tőrő re igyekezett birmi néhány mezdony- vezetőt? Hieronymi Károly: Nem igaz! Nem igaz! Heitai Ferencz előadó el a zárszó jogá- val. Nem akarja a javaslatot hátráltatni ezért nem rekedtélhat az előhangzatlakra. Csak a nyugdíjintézetre vonatkozólag jegyzi meg, hogy a vasutasok nyugdíjinté- zése a többi hasonló intézetekkel egyenlo- baiban szened. Oly alapszabályokat fo- gadtak el, amelyet nem bírt el a nyugdíjintézet. De ugyanez a haj ügy- szóvón, minden más nyugdíjintézet- nél is bekövetkezett. Kéri a kormányt, hogy alban a szellemben járjon el, ahogy Csereoch ajánlotta. (Helyeslés.) Ház ezután a törvényjavaslatot által- lánosságban elfogadta. Az összes határozati javaslatokat — a pénzügyi bizottság két határozati javaslata kivételével — a Ház elvetette. A részletes tárgyalásnál a Ház a javas- latot változtatás nélkül elfogadta. (Bijenzés a jobboldalon)

Lengyel Zoltán ügye.
Szivák Imre a mentelmi bizottság elnöke Lengyel Zoltán mentelmi ügyében kijelenti, hogy a bizottság a főkapitány kihallgatá- sát és az iratok átküldését kérte. Az irat- tok meg is érkeztek, de a főkapitány be- tegsége miatt egyelőre nem jelenhetik meg a bizottság előtt. A bizottság a továbbiak- ról holnap fog dönteni. Olay Lajos: Nem osztja Szivák véle- ménét, mert az helytelen. A bizottság- ban Szivák kijelenti, hogy 15 nap alatt az ügygel végezni kell. Már pedig ezt nem lehet meg. Nem tejszik az ed- digi eljárás. Kéri a házat, hogy utasítan Szivákok az ügy végleges elintézésére. (Helyeslés a baloldalon.) Szivák Imre viszáutsáitja Olay vadját a bizottság többsége nevében. Olay Lajos: En pedig fentartom. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Madarász József szerint a bizottság eljárása a Ház által megbírdálható. Épp ezért helytelen Szivák kijelentése. Mi rendezünk a mentelmi bizottság fe- lett. (Helyeslés és tetszés a baloldalon.) Ugron Gábor is Madarász állapott- jához csatlakozik, mert a Háznak igenis joga van a bizottság felett rendelkezni. Kubik Béla: A Háznak beleszóla a van, hogy a bizottság kötelességét teljesítse. A házszabályból bizonyítja, hogy Sziváknak nincs igaz, nem teljesíti kötelességét.

Vihar.
Szivák Imre: (Félál beszélni.) Polónyi Géza: Milyen czimen szólal fel? Nem kérni meg az elnök? (Nagy zaj az egész Házban.) Az elnök: Ne utasítják az elnököt. (Nagy zaj az egész Házban.) Gajdy Géza: Megint Polónyi dirigál. (Óriási zaj minden oldalon.) Pol nyi Géza: Igen, én dirigálok. Mi köze hozzá (Folytonos zaj az egész ház- ban, az elnök folyton eszünget.) Szivák Imre személyes kérdésében szólni fel. Védi a bizottság eljárását. Kijelenti, a régi mentelmi ügyek nem tárgyalása ügy- en a paktum jött létre. Pozsgay Miklós: Kijel nti, hogy annak idején nem volt részt a paktumban. Szederkényi Nándor a házszabályokhoz szól és kifogásolja, hogy Szivák személyes kérdés helyett más dolgokról beszélt. Az elnök végighallgatta, a helyett, hogy meg- vonta volna a szót. . . . Az elnök: Sziváknak joga volt. (Óriási zaj az egész Házban) hogy reflektáljon az előhangzott vádakra. (Az óriási zaj miatt az elnök szavai elvesznek.) (Zajos

felkiáltások: Víz az elnöknek, vízbe kell mártani az elnököt.) (Zajos derült- ség.) Szederkényitől megvonnai a szót, (Nagy zaj az egész házban.) Ugron Gábor szerint az elnöknek nem volt joga Szederkényitől megvonnai a szót, mert nem követelt el semmit. (Ugy van Ugy van! a baloldalon.) Az elnök kijelenti, hogy joga volt Szederkényitől a szót megvonnai. (Zajo. ellentmondások a baloldalon. Felkiáltá- sok: Víz az elnöknek!) Zichy Aladár szerint a bizottság nem járt helyesen el, a mikor paktumot kö- tött. Kéri, hogy őt is utasítsák rendre, mert úgy gondolkozik, mint Szeder- kényi. Thaly Kálmán (félál szóláshoz.) Szederkényi Nándor: Nem kérek szót, Az elnök ísmételen hangyozza, hogy jogosan járt el. Thaly Kálmán szerint Szivák indis- crecióit követelt el, a mikor kijelentette, hogy a bizottság paktumot követelt el. Nem helyesíti, hogy Szivák, Kossuth Fe- renczre, a beteg pártelnökre fogja a paktum kezdeményezését. (Zajos helyes- lés a baloldalon.) Eötvös Károly a házszabályokhoz szól és kijelenti, hogy tisztességes indiszcreciói nem léteztek. Akár történt pakii, akár nem (Derültléser) a bizottságnak intézkedni kellett volna. (Helyeslés a baloldalon.) Az elnöki széklet Jakabffy Imre veszi át, Szatmári Mór: Kossuth Ferencz nem volt részt — tudomás szerint — a paktum kezdeményezésében. Nem is volt pártközi megegyezés, ne dobálkozzék Szivák ilyen szavakkal. (Helyeslés a baloldalon.) Perczel Dező (a lépvisező helyről) Felkiáltások: Milyen czimen? (Óriási zaj az egész házban.) Perczel Dező: A mentelmi bizottság akkori elnöke kijelenti, hogy a bizottság pontosan teljesítette kötelességét, de Apponyi Albert gróf volt képviselőhöz elnöke és Tallian Béla alelnök, kérék a bizottságot hogy egyelőre ne adja be a bizottság a jelentést. Így áll a dolog, masról nem tud. (Helyeslés a jobboldalon.) Szederkényi Nándor. Perczel új leplek- zésekkel el elő. Szivák egész máségek adta elő a dolgot. Perczelnek nem volt joga ebben az ügyben felszólalni, meg- ugyanebben az ügyben elnököt. (Helyeslés a baloldalon.) Szivák Imre félreértett szavait magya- rázza meg. Nem akart senkit sem gyant- sítani, csak a tényeket mondotta el. En nem vagyok dezavualva, mert nem is lehetek. Lengyel Zoltán: Majd mindjárt behi- zonyitom (Derültlésg.) Szivák Imre: Nem tñri, hogy a bizot- ságot megvádolja. Lengyel Zoltán azt bizonyítja, hogy nem Apponyi Albert volt a hibás, ha- nem Perczel Dező. Perczel Dező elhártja magáról a vádat. Rátkay László: Elmondja, hogy jött étre a megegyezés. Jobb lett volna, ha Szivák halgat. Az elnök kérni a Házat, tudomásul va- szni-e a jelentést? Dániel Ernő szerint nem lehet hatá- rozni, mert a felszólalások napirenden kívül történtek. Ugron Gábor szerint lehet határozni. Úrsza István szinten ebben az értele- ben szólni fel. A Ház a jelentést tudomásul vette. Az elnök az ülést 5 perczre felüg- gesztelte. Ezután Bakonyi Samu interpelláci- ója következett.

BUDAPESTI HIREK.

— Jubileum. A Kereskedő Ifjak Társulata tegnap ünnepelte a járulati föltűkárának, Pácsu Leónak jubileumát aki 25 éve tagja a társulatnak a mint a

társulatnak több ízbeni tisztviselője renkívül érdemes tevékenységet fejtet ki a társulat fejlesztése érdekében. A társulat az alkalomból rendkívüli választmányi ülést tartott és Wollák Soma a társulat alelnöke meleg szavak kísérelében nyújtotta át az ünnepelnek a társulat emlékiratát, a társulat tagjai pedig alapítványi tettek le Pácsu Leó tiszteletére. Az alapítványi kamatait a társulat eszi kereskedelmi tanfolyama ösztöndíj czéljaira fordítja. A jubilans ülés után 150 terítékes banket volt melyen számosan üdvözölték az ünnepelket.

— Öngyilkos főerdész. Mely sajnálkozást keltett vasárnap Ráczkóvári Halaicska Rezső uradalmi főerdész öngyilkossága. Halaicskát úgy ismerik városrészre, mint ideggyógyos embert s valószínű idegrohama volt, mikor végezetes tettet elkövetett. Temegetése tegnap volt. Felesége és gyermeke siratják.

— Erzsébet kir. hercegnő a vásáron. Erzsébet kir. hercegnő — mint Székesfehérvárról írják — a ki különös szeretettel forog a nép között, vasárnap — országos vásár lévén — férjével, Lichtenstein Alajos herceggel kiment a vásár zajába s elvegyült az emberáradatban. A főhercegnő a vásári sokaság között igen jól érezte magát. Nézegette a mutatványos bódékat, akórházat, előlfigyelt a „historias ember” előt, aki rekedt hangon nótázt az elrabolt királykisasszonyról, meg a tűzőkádó hétfelű sarkányról. Közben eljuttottak egy sátorhoz, ahol egy fiatalember fekete papirból arcképeket vágott ki. Eppen egy sátor bajusza huszár állott modelt a „művészek”, a mikor a főhercegnő odaért férjével. Nagy érdeklődéssel nézte, mint alakul ki a kis ólós alu a huszár dalai alakja. A kivágott fekete papirt azután fehér lapra ragasztotta s készen volt a huszár jól sikerült arcképe. Mindez alig két percig tartott. Utána egy fitosorru szép leány arcképe fövetkezett és sorban több is. A főhercegnő csak nevetett a különös művészetben s odaállt maga is.

— Most engemet — szolt jókedvűen magyarul a főhercegnő s elhelyezkedett a sátor elélt.

Nagy csoportosulás támadt körülötte, mert sokan felismerték s kíváncsiság néztek a főhercegnőre, aki mosolyogva, mozdulatlanul állt a mester előtt. A főhercegnő inognitóját hamar elarulták a fiatalembernek, akinek most már remeggett a keze az igazalomtól. Hogy is ne, a mikor a fenséges modellel néz soha sem mintázott arcképet. Két perc alatt elkészült az arckép, a mely szépen sikerült. A főhercegnő örömmel vette a képet, fizelett s nyjasan köszönné továbbhaladt a vásár forgatagában.

— Baleset. Ma reggel Kelenföldön, az Átlós-ut 37. szám alatt, a köuli villamos telepen egy transmissziós gép szjártja elkapta Hert János 30 éves szjgyártó és Bosnyákovics József 28 éves munkást. Mindkettőnek a karja tört. A mentők a szerencsétlenül járt embereket Réczey tanár klinikájába szállították.

— Délutáni rablótámadás. Kovács Józsefné szakácsné tegnap délután két óra után csomagokkal megrakoltan igyekezett hazafele a Budafok-úton. Sietett nagyon. Közben észrevette, hogy egy magas, vállas legény folyton a nyomában jön. Raszódt, mire a legény hátramaradt. A puskapor rakétáknál levő réten azonban újra utólérté és udvarolgatni kezdett a szakácsnőnek.

— Veszek magának kötényt, jöjjen velem!

— Van nekem pénzem, nem szorultam rá!

Csak ezt várta a derék flu, megkapta Kovácsné nyakát, letépette a földre s a zsebélből eszedte zsebkendőbe kötött pénzt, két korona husz fillért. Azután megszökött. A szakácsnő ordoztására emberek jöttek a rétre, fölsejteltek és hazavitték a lakására. A rendőrség keresi a vakmerő delutáni támadót.

— Talált csecsemő. Tegnap este a Stefánia-ut 19. számú üres telken egy egyhónapos füvecsemőt találtak. Az apróság fehér pólóban volt, szürke kendővel letakarva. A csecsemőt a gyermekmenhelyen helyezték el.

HIREK MERTENNEIŐL.

— A hadbíró... A király dr. Molnár Gábor alezredes-hadbíró, a magyar kir. csendőr-felügyeőség igazságügyi előadója a magyar honvédelmi főtörvényszék rendes előadója, Zsvkovits Lajos alezredes hadbíró, a budapesti I. honvéd kerületi parancsnokság átlományában a magy. kir. csendőr-felügyeőség átlományába való átlhelyezés mellett, ezen csendőr-felügyeőség igazságügyi előadója nevezte ki, egyúttal elrendelte, hogy Juristovics Öreg hadbíró, a pezonyi VI. honvédkerületi parancsnoksághoz átlhelyeztesse.

— A General Slocum katasztrófája. New Yorkból jeleik a Berliner Losan-angeizernek káb. távirattal, hogy a tegnap szilagott holttestekkel együtt az átladozók száma eddig 805, de még legalább 300 ujlabb hltványik. Minden nap újabb meg újabb átladozókat jelentenek be; a hajó pusztulásakor ugyanis egész családok veszték el és azoknak etetését csak napok múltán jelentik be ismerősök, szomszédok vagy azok a kereskedők, a kiknél az átladozók vásárolni szoktak. Így tegnap is megíudták, hogy egy Weber nevű övezegyszony is a kirondulásán volt öt gyermekevel s azóta nem látták. A vizsgáló-bizottság az eddigi adatok szerint az átladozók számát 1100-ra teszi.

§ A meggyilkolt képviselő. (Eremit gyilkosa pórének tárgyalása.) A tárgyalás folyamán felolvasták az Eremitcs Szibul perben hozott ítéleteket. A tábla két évre elítélte Eremitcset, a Kuria felmentette ugyan, de ítélete indoklásaiban kimondja, hogy Eremitcs emberileg meg nem engedett módon kihaloztatta Szibulcét szorult helyzetét. A védő az uszó raperek felolvasását és új tanúk megidézését, valamint a tárgyalás elhalasztását kéri. A bíróság az indítványokat elveti és a bizonyítási eljárást befejezettnek mondja ki s ítéleszi a kérdéseket az esküszökeknék.

— Verengzés egy népnűnepen. Rómából táviratozták, hogy az északra véres mulatság volt Badisserában egy népnűnepen. Már éjfél felé járt az idő, a mikor egy mulatozó karabinier megörült, revolvert rántott elő s táncoló párokra lövöldözött. Csak nagynehezen tudták a szerencsétlen örlitet megkezezni és a revolvert kezéből kicsavarni. A mulatozók közt iszonyu pánik keletkezett. Mindenki utva menekült a kertből s közben életveszélyes tolongás támadt. Az örlüt karabinier nyi goyól három embert leterítették, izonygyorsan suyoisan megsebesítettek. Igen sokan a tolongásban sebesültek meg.

— A svájci rendőrség ellen. Bernből táviratozták a Berliner Tageblattnak, hogy a külföldi államok svájci képviselői felszólták a svájci rendőrséget ellen, a mely nem felel meg hivatalának. Ez a tiltakozás a szövetségi tanácsban is szóba fog kerülni.

— Kinevezés. A király Hajdu László osztálytanácsosi czimmel felruházott miniszteri titkárt osztálytanácsossá nevezte ki.

— Bobrikov gyilkosa. Bobrikov finn kormányzó gyilkosai már rég készhültek a gyilkos merényltre. Schau mann Jenő 1875-ben született és állam hivatali állását előkelő családjának köszönhette. Tanuló korában nagyon visszavonult életet élt. Abból, hogy hosszú idő óta revolverlövésekben gyakorolta magát, azt következtetik, hogy Schatmann már rég készült a merényltre. Tettét politikai és személyi okok érlelték meg benne. Mindig ellenzeki volt és az 1899. finn leirati vitában személyesen résztvett. 1902-ben a közök 25 korlátsámban résztvett és ezért 25 felfüggesztést kellett elszenvednie. Az utóbbi időben még jobban visszavonult. Politikai véleményét jól ismerik, de gyilkos szándékáról senkinek sem volt előzetes tudomása.

— Gyermekgyilkos anya. Möding közleiben — mint bécsi tudósítók telefonon jelentik — szörnyű bűnkejtőtök nyomára. Letartóztatott egy Eitner Anna nevű fölébirtokosnő, a kit az zai gyantusítanak, hogy mind a hat gyermekét mérgező pusztiltotta el. Öt gyermeket temette el a telen és tavasszal sűrű epymsáttán s most vasárnap halt meg a hatodik gyermeke. A szomszédok suttogása következtében a hatóság orvos felboncolta a kis halottat és konstataálta, hogy kénsav mérgezésben halt meg. Az országos törvényesék elrendelte a holttestek exhumálását s a lelketlen anyát fogságra vetelte.

— 4 és fél kiló finom Cuba kávé 13 korona 32 fillér bérmetve, bárhoza. Porok és nyers kávé 1 fillér (tovább) külön-külön 3 korona ellenében, minden végt. művészes kivétel, életnagyságú tényleg pap nyersen. Kerjen árjegyzéket Continental kávéimport társaság Budapest, Lipótkörút 13. szám.

REGÉNY.
A gyilkos.

— Bányági regény. — (40)

Töred. Százszor is hallottam, a mikor sikkent azok ellen a szülők ellen, a kik a legnagyobb óvatosságot nem tanusítják, a mikor a leányokat férjhez adják. Remélem csak megkövetelhetek a leányod számára annyit, a mennyit te szükségesnek ítélsz a másokéval szemben.

— Vigas! De igér meg, hogy ítéleted meghoratálában nem leszel elfogult. Ugy látom, hogy nem vagy jól diszponálva.

Genovára mosolyogva átltele az apát.
— Ne félj semmit! Ha csak félig lehet, séges... akkor a felesége leszek, csak-hogy neked ne okozzak fájdalmat.

— Oh, milyen kedves vagy!...
Harvay, a jó házasság előnyeitől hipnotizált családtag gondatlanságával örömmel fogadta el a leányának fél-feláldozását. Vernier azonban elfirtottatta az arczát, a mikor Harvay engedelmet kért tőle, hogy Anggne orvossal ösintén beszélhessen, más embert sokat megörített volna ebből, az arczjátékból. Vernier ugyan tudja, hogy a tudós orvos sokkal öszintébb, semhogy tartania ne legyen Harvayval való diszisztulni. Mégis lehetetlennek tartotta, hogy ne teljesse Harvay kérését. Nagy kényseredetten azt felelte tehát, hogy csak beszéljen vele bátran. Eövígyázhatól azonban megjegyezte, hogy az ilyen tudós doktornak vannak szisztemái, a melyeket útszón-doktron keresztül érvényesíteni akar. Ennek a derék Anggne orvosnak példaul

az alkoholizmus a specialitása azt mondja, hogy a Vernier-Mareuil ház iparának terjedéseke tulajdonképpen bűn. Egy csöpet sem lenne tehát megelője, ha az azt a higelőnek nem mondható véleményét valami módoknálra átlvinné a ház örökösére, Krisztianára. De Vernier meggonfolt ízlet-embernek ösmerte Harvayt, a kibizonyára nem fog egykönnyen fölúlni a doktor kedvenc vészőparipájára.

Harvay csakugyan megfoghatatlannak tartotta az orvos elveit.

— Hogyan! — kiáltott — az alkohol nem a föld produkuma és Franciaország gazdaságának nem legbiztosabb támasza? Mi lenne az egész délvidekből a borok desztillácója nélkül? És milyen nyomorba jutna a kisbirtokos, ha a kis tustón való földes jogtöltő megfoztának! Nagyon könnyű rosszat mondani az alkoholról, de milyen özzal tagadnak meg a munkástól az a pohárka pálinkát, a melyet energiáját föltöltel? És megtámadni a hatalmas Vernier-Mareuil házat a mely kámulatos gyártmányainak az egész világon való elarsztását az anyit használt a nemzetnek: hát ez tiszta örlítés!...

Vernier látván vendége lelkesedését alkalmasnak ítélte őt arra, hogy Anggne orvos bizalmasságot meghálalassa; egy levelet adott át neki, a melyben arra kérte az orvost, hogy Harvay minden kérésére válaszoljon.

Harvay egy pillanatot sem akart elvesztelni és nyomban elment Anggnehoz, a kit dolgozószobájában talált. Egy nagy szakállas, barna, leült fiatal ember volt nála; két, világos szemei egy kis megnyitott arckifejezésnek keményességét. A két férfi fölülött és Anggne megelgödetten mutatta be a fiatal embert.

— Fiam, doktor Anggne Lajos.

Harvay megbajlott és közömbösen mondta:

— Nagyon örülök, hogy megismerhettem. Azután nyomban rátért látogatásának czéljára.

— Orvos ur, Vernierlőt lövök. Ime a levél, a mely meg fog önnök mindent meggyarazni. Meg fogja belőle érteni azt is, hogy miért oly sietős az utam.

— Oh, oh — jegyezte meg az orvos az utolsó soroknál. A fiára nézett és feszélyezve látrzott lenni, hogy kénytelen föle megválni.

De végül megszólította:

— Lajos, nem csak egy pillanatra az átlterembe; bizalmas dolgokról lesz szó. Különben, nem, maradj!...

Egy beteget kell megátogatnom, majd utközben beszélgetek Harvay urral. Nincs ellenére uram?

— Nincs, nincs, orvos ur!

Ebben a pillanatban mindent lehetett kémi Harvaytól, semmit sem tagadott volna meg, annyira el volt merítve a jövendőbeli gazdagság álomába. Az orvos vette a kalapját, a botját, mosolyogva kezét fogott a fiával és azután elindult.

— Látja — kezdte a tárgyalást — a fiam most érkezett meg Indo-Chinából, ahol Jerzin orvossal a pestises bensződlőten beoltással kísérleteznek. Tizen-három hónapja, hogy nem láttam. Derék fickó, mi?

(Folytatása következik.)

Kölcson

Jászvív-sorsjegyre . . . . . 3.50 K.
Magyar vöröskereszt-sorsjegyre . . . 24 "
Osztrák . . . . . 50 "
Olasz . . . . . 25 "
Szászországi-sorsjegyre . . . . . 17.50 "
Nagyobb sorsjegyek az érték 60 százalékánál, vidéki lakarképpénzt, részvenységet az érték 60 százalékánál adja.

Hecht Bankház Részv. Társ.
Budapest, Ferenciek-tére 6. & Erzsébet-körút 32.
A részvevényesnek emelt, letétele azonnal, a részvevényben His részvevénye már szilagban vannak, a közeli pénzügyi krízistől és a többletet kiadók

